

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Echt Kerstfeest

“Want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien”

Lukas 2:30

Mensen begeren te zien. Ze verhogen de feestvreugde met kerst door zichtbare dingen. Vandaar opsiering. Vandaar soms zelfs een kribbe met een pop erin. Men leeft bij dat zien. 't Gevolg is een surrogaat kerstfeest. Want al ons zien is nog niet het zien, het zien dat kerst maakt tot waarlijk feest.

Simeon heeft gezien, echt gezien. Neen - niet met andermans ogen. Daar schieten we evenmin iets mee op. Hij heeft gezien met zijn eigen ogen. Zo heel persoonlijk. Precies als de herders van Efratha's veld. Ze hebben elkaar aangespoord met die woorden. “Laat ons zien”, en toen zij gezien hadden, zijn ze God gaan verheerlijken en prijzen. Dat is de vrucht van het zien. Door het zien was het echt kerstfeest geworden.

Wat heeft Simeon gezien? Een klein Kind, hulpeloos en teer. Hij heeft Het in ontvangst genomen. Maria heeft Het gelegd in zijn begerige armen. Uiteindelijk niet Maria. God Zelf. Hij heeft Het Simeon gegeven. Daarom zingt Simeon van: “Uw zaligheid”. Dat is de zaligheid die van God is. Het is de van God gegeven zaligheid. Hij is de oorsprong ervan. 't Is uit Hem en door Hem. Echt kerstfeest is niet een Jezus-feest; niet Jezus staat centraal. Doch God. Hij is de Gever; de zaligheid komt van Hem.

Hier wordt u geplaatst voor de barmhartigheden van de Heere. Hij heeft de belofte vervuld, heerlijk vervuld. U hoort de ingewanden van God rommelen vanwege barmhartigheden. “Die met ons lot is bewogen”. Dat

moet u aangrijpen, ontroeren tot in het diepst van uw ziel. U krijgt het bewijs dat Hij is barmhartig en genadig. Het Kerstevangelie stelt u voor ogen; Jezus komt in het gewaad van de Schrift. U moogt zien.

Tegelijkertijd zeggen we: wat wordt de diepte van onze val zichtbaar. Wij met onze ogen zien niets. Zo stekeblind zijn we geworden. Ook onze ogen zijn vleselijk geworden, toegesloten voor geestelijke dingen. Ons kerstfeest is als een kaars die uitgebrand is en dan vanzelf dooft. In het licht geweest, maar daarna weer duistere nacht. Ten diepste: we hebben niet gezien. Dit niet kunnen zien is ogen eigen schuld. Houd u er alstublieft mee op om God ervan de schuld te geven, om straks na kerstfeest te zeggen: het heeft Gode niet behaagd. Door eigen schuld blind geworden, blind in 's hemels wegen, blind voor de zaligheid van Bethlehems Kind. O schrei, ween nu voor God om uw toegesloten ogen.

Maar ook - verwondert u, verwondert u erover dat God niet naar recht heeft gehandeld. Hij heeft de hemel geopend en de zaligheid geschonken. Ja - een geschonken zaligheid, een zaligheid die niet af te meten is; de zaligheid om eeuwig zalig te worden. Zijn er gekomen als bij Simeon armen, uitgestrekte handen, bedelaarshanden? God, de God van genade, legt de zaligheid er zo maar in. Dat Kind het geschenk van het Alvermogen.

Wat voor ogen had Simeon nu? Neen - geen gewone ogen. Geestelijke ogen, geloofsogen, ogen waarmee dingen gezien worden die met natuurlijke ogen niet te zien zijn; en ook dit is gave Gods. Het eerste genadegeschenk is: ogen om te zien. Het zijn

dezelfde ogen als van de apostel wanneer hij schrijft: “wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond”.

Er komt een vraag op. Simeon spreekt in de tempel over vallen en opstaan. Waarom valt Simeon niet? Waarom is het Kind van Bethlehem geen aanstoot voor hem? Daar zijn de priesters. Ze zien het Kind. Ze horen Simeon verrukt over de grote daden van God uit de volheid van zijn gemoed zingen. Echter - ze gaan niet naast hem staan en meezingen. Waarom is het voor Simeon anders? O zeker - hier is Gods vrijmacht, Gods verkiezing, Zijn eeuwige liefde. Dat is hier de diepste oorzaak. Maar de vraag blijft toch: waarom voor Simeon geen ergernis, geen geërgerd zich afkeren?

De diepte waarin Jezus gekomen is, spreekt van onze diepte. Hij moest geboren worden. Dat zegt ons: onze geboorte deugt niet. 't Zijn niet slechts zondedaden aan onze kant. We zijn in ongerechtigheid geboren. Jezus moet, zal Hij Zaligmaker zijn, het van het begin af over doen. Dus het Kind van Bethlehem plaatst ons voor de diepte van onze verlorenheid. Ik in zonde ontvangen en geboren. Hier worden we afgesneden van al onze mogelijkheden; en wie wil dat horen? Mensen begeren een “vrolijk” kerstfeest, een kerstfeest met voorbijgaan aan eigen diepte, aan de diepte van onze verlorenheid. Zo wordt het een feest zonder diepgang. Slechts oppervlakkig. Een feest zonder licht; een feest dat laat in de duisternis, en dat niet verlost van de eeuwige nacht.

Simeon heeft gezien de diepte van zijn verlorenheid. Daar zijn zijn ogen voor geopend. Daarom is Jezus die in die diepte is afgedaald en moest afdalen om Zaligmaker te kunnen zijn, geen aanstoot en geen ergernis meer voor hem. Daarom zijn er uitgestrekte en begerige armen en handen. Daarom is voor hem het Kind de Koning in Zijn schoonheid. Het past

precies. Bekwaam om Simeon zalig te maken. Om de vrede met God te geven.

Hebt u ogen gekregen om te zien uw nood, uw ellende, uw onverzoend-zijn? Zijn er die bedelaarshanden? Daar legt God nu Zijn zaligheid in. Dan is het kerstfeest, echt kerstfeest!

Ds.v.Z.

Van de administratie

Ook deze keer mogen we weer doorgeven dat we op bankrekening van de school in Dundas een storting ontvingen groot f 758,35 als opbrengst van een kollekte van een Chr. Geref. Kerk. Van welke weten we helaas niet. Misschien leest de betreffende penningmeester dit stukje en geeft hij aan ons de plaats alsnog door, opdat we in het volgende blad hiervan mededeling kunnen doen. In ieder geval hartelijk dank namens de school.

Dit keer mochten we 6 nieuwe abonnees voor ons blad inschrijven en ontvingen we f 50,- aan giften.

Dit is het laatste nummer van ons blad

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk
verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" opzenden naar: Ds. A. van Heteren, Bruijgomstraat 2, 4251 EP Werken-dam. Telefoon 01835-1113.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

dat in 1993 verschijnt. Veel is er in dit afgelopen jaar gebeurd in de wereld, in ons land, in het kerkelijk leven, in het gezinsleven en in het persoonlijk leven. Alles spreekt ervan dat we hier geen blijvende stad hebben. We mogen wel opmerken hoeveel predikanten van verschillende kerken, heeft de Heere in dit afgelopen jaar opgeroepen uit hun ambt en uit hun leven. Het zijn roepstemmen voor ons allemaal, voor jong en oud, ja ook voor onze jonge mensen, want hoeveel zijn er op jonge leeftijd, plotse-ling uit dit leven weggenomen? Zijn wij dan bereid de Heere te ontmoeten? Leer ons allen, also onze dagen tellen, dat we een wijs hart bekomen. Een wijs hart, een nieuw hart, een ontdekt hart, dat naar de Heere en Zijn dienst leert vragen. Die zegen is toch de allergrootste zegen, die we allen nodig hebben en die zegen wensen we al onze lezers, onze redactieleden, onze commissieleden en de medewerkers van de drukkerij van harte toe met de komende Kerstdagen, met de jaarwisseling en voor het onbekende jaar 1994, dat voor ons ligt.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-742-02, giro 704350.

Van de redactie

Verschijningsdatum volgende nummer

Het volgende nummer van Bewaar het Pand zal D.V. verschijnen donderdag 14 januari. Copy graag binnen uiterlijk donderdag 7 januari.

Kerstdagen

We wensen u gezegende Kerstdagen toe. Dat de Heere voor het eerst of opnieuw plaatsmake voor de Zalig-maker in het hart van arme en ellendige zondaren. Van nature zijn we blind voor onze diepe val en voor de rijk-dom van Christus. Maar als de Heere de ogen opent dan gaan we zien. Kerstdagen en de jaarwisseling zijn voor velen moeilijke dagen. De lege plaatsen worden gevoeld. Moge de Heere gedenken en sterken.

Jaarwisseling

Het laatste nummer van Bewaar het Pand in 1993 ligt weer voor u. Wij vliegen daarheen. Maar waarheen zal dat zijn? Dat we ons eerlijk mogen afvragen wat er bovenaan staat in ons leven. Van nature zijn we zelfbedoe-

lers. Het is alleen genade als we in beginsel God mogen gaan bedoelen. We wensen u voor het komende jaar Gods onmisbare zegen toe. De Heere geve lust, kracht en liefde de arbeid aan ons blad voort te zetten. Hij gedenken daartoe redactieleden, com-missieleden, medewerkers uit de kerken en van de drukkerij.

Een en ander uit het leven van professor Wisse (3)

Meer dan twintig jaar is Wisse predikant geweest van de Gereformeerde Kerken. Eind 1920 kwam hij over naar de Christelijke Gereformeerde Kerken. Hij is deze kerken trouw gebleven. Van maart 1921 tot maart 1925 stond hij in Arnhem.

Arnhem

De Christelijke Gereformeerde Kerk daar was in die tijd geen gemakkelijke gemeente. In de kerkeraad waren broeders met een eigen mening. Toch konden ze in de jaren dat Wisse er stond, redelijk goed met elkaar samenwerken.

We krijgen de indruk, dat ze in 1920 wel om een predikant verlegen zaten. Enkele predikanten hadden voor een beroep bedankt. In december '20 werd een beroep uitgebracht op Ds. Wisse. Deze schreef (in het nieuwe jaar) dat hij de roeping naar Arnhem moest en wilde opvolgen. Ds. Van der Schuit leidde hem tot het predikants-werk in met de woorden "Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden" (Joh. 21:6a). Tijdens deze dienst moet Ds. Van der Schuit gezegd hebben: het lijkt wel alsof tegenwoordig de kinderen wederomgeboren de wieg uitrollen.

Regelmatig kwamen er verzoeken van mensen om als lid van de Christelijke Gereformeerde Kerk ingeschreven te worden. Ze werden eerst door ouderlingen bezocht. Deze brachten rapport uit. Na instemming met de belijdenis werd een broeder of zuster als lid aangenomen. Soms werd de raad gegeven, te wachten met lid van de gemeente te worden. Een broeder kon niet als lid worden aangenomen, omdat hij zondagsarbeid verrichtte bij de Nederlandse Spoorwegen.

De ouderlingen hadden aandacht voor vermaan en tucht. Het is belangwekkend te lezen, hoe de kerkeraad sprak met de belijdeniscatechisanten. De

voorzitter wees op de ernst van het ogenblik. De belijdenisvragen werden gesteld en beantwoord. Daarop volgde een "breedvoerig, leerzaam vragend onderzoek naar de leer die naar de godzaligheid is. De voorzitter vroeg de belijdeniscatechisanten persoonlijk naar opvatting, beweegredenen en doel van het afleggen van belijdenis." De ouderlingen en diakenen kregen eveneens gelegenheid vragen te stellen. Om bijzaken belijdenis doen werd sterk afgeraden. Het is belijdenis des geloofs. Er mag "althans eene waarachtige begeerte zulks door Gods genade te beleven" gevraagd worden. De predikant zocht het gewicht van de zaak op het hart te binden. Tenslotte droeg hij de belijdeniscatechisanten in ernstig gebed de Koning der kerk op.

Een andere maal werd gesproken over het verschil tussen tijdgeloof en waarzaligmakend geloof. De belijdeniscatechisanten werden aangespoord tot blijvend onderzoek der waarheid.

September 1923 stond Wisse 25 jaar in het ambt. Hij ontving gelukwensen, telegrammen en brieven, onder andere van Ds. G. van Reenen en van prof. dr. H. Visscher.

Wisse zei: ik heb vijfentwintig jaar altijd ongewijzigd mogen uitdragen de ouderwetsche, bevindelijke waarheid. En ik ben overtuigd uit de talloze brieven, dat God mij heeft willen gebruiken voor personen uit allerlei kerken, tot eeuwig heil. Dat heeft God gedaan. Dat is de band die mij met tallozen uit andere kerken verbond. Binde God al Zijn kinderen maar samen rondom de ouderwetse waarheid, tot een levend Christendom in de geloofsverdeeldheid.

De droefheid naar God

September 1924 begon Wisse een artikelenreeks in "De Wekker" over het bevindelijke leven. Later zijn deze bijdragen uitgegeven onder de titel: De droefheid naar God. Dit is één van zijn bekendste geschriften. Het wordt nog wel gegeven als belijdenisgeschenk.

U hebt allicht weleens gehoord van prof. dr. K. Schilder. Hij was het niet met Wisse eens. Hij schreef: Wat docent G. Wisse in De Wekker schreef over het bevindelijke leven, dat was voor mijn besef vol met ongereformeerde gedachten.

Anderen hadden juist wel waardering voor hetgeen Wisse schreef. Ds. L.H. van der Meiden zei: Wie de Heere in oprechtheid vreest zal er van harte

mee instemmen, en wie onderwijs begeert, ziet hier de voetstappen der schapen getoond. (in: Luctor et Emergo). En Ds. P. de Groot schreef in zijn kerkbode (Rotterdam): Hier hebt u zuivere schriftmatige bevindelijke onderwijzing voor uw geestelijk leven, teerkost uwer ziele.... Er zijn zelfs juweeltjes bij vanwege het glasheldere als diepgaande der zaken.

Ook iemand als Ds. G.H. Kersten oordeelde positief. 'k Kan niet laten een paar regels uit zijn recensie (van "De droefheid naar God") over te nemen. "Bij den Uitgever D.J. van Brummen te Dordrecht verscheen in keurige uitvoering, op zeer goed papier, een werkje, dat alleen reeds omdat het poogt uitdrukking te geven van wat Gods volk innerlijk doorleeft, onze aandacht zeer waard is.

Wat op theologisch gebied tal van jaren verscheen, kenmerkte zich voor een niet klein gedeelte door het voorwerpelijk karakter, dat het droeg. Ds. Wisse nu heeft tegen dien voorwerpelijken stroom in, willen schrijven over "de droefheid naar God"; en ik herhaal, het feit, dat een man van naam, als Ds. Wisse, dit deed is der opmerking waardig; en het strekt mij tot blijdschap.... Wij bevelen dit boekje gaarne aan. Al zal menig lezer moeten gewennen aan de wijze van uitdrukking, dit boekje bevat wat anders dan dat het oppervlakkig Christendom u biedt in deze dagen." Eronder staat de K. van Kersten.

Utrecht

Op de kerkeraadsvergadering van 10 november 1924 moest Wisse meedelen dat hij een beroep had ontvangen van de Christelijke Gereformeerde Kerk van Utrecht. Hij is er inderdaad heengegaan en werd er de opvolger van de begaafde Ds. A.M. Berkhoff. Deze heeft hem er ook bevestigd (maart '25).

In Utrecht was het niet eenvoudig voldoende ouderlingen te vinden. Meerdere broeders hadden geen vrijmoeidigheid.

In de zomer van '25 werd Wisse benoemd tot lector aan de Theologische School in Apeldoorn, om daar onderwijs te geven in de nieuwere wijsbegeerte en godsdienstige stromingen. Zodoende was hij tegelijk gemeentepredikant en lector.

In april 1926 werd op de kerkeraad besloten, dat dominee "van de stoel zal aflezen" het verzoek aan de vrouwen en de meisjes zich in welgevoegelijke kleding bij de godsdienstoeffe-

ningen te vertonen. Ook lette de kerkeraad erop, of de leden trouw waren in de kerkgang; ook bij preeklezen.

Op de kerkeraadsvergadering van 13 september 1926 werd besloten "een onderzoek in te stellen, of de kerkeraad van de N.H. Kerk ook van plan is, om bij den gemeenteraad te protesteren tegen de wederinvoering der kermis, zooja, ons hierbij aan te sluiten, zoo niet, dan als gemeente te protesteeren".

Bij de ingekomen stukken op de vergadering van 28 november 1927 was "een circulaire met begeleidend schrijven van de Ned. Chr. Radio vereeniging, met verzoek om een bijdrage. Na zeer breedvoerige bespreking wordt besloten, ditmaal niet op het verzoek in te gaan; en tevens op de eerstvolgende classisvergadering de vraag te stellen: Is radio geoorloofd?" Op de kerkeraadsvergadering van 23 februari 1928 deelde dominee mee, dat hij 2 maart een spreekbeurt in Vianen hoopt te houden. Hij zocht te komen tot instituering van een Christelijke Gereformeerde Kerk in die plaats. Twee broeders zouden de kerkeraad (van Utrecht) vertegenwoordigen. Zondag 6 mei was dominee afwezig "ter bevestiging der ambtsdragers te Vianen".

Tijdgeloof

Eind 1925 hield Ds. Wisse een referaat voor de Bond van Jongelingsverenigingen. Hij sprak over **Tijdgeloof of zaligmakend geloof en geloofsverzekerdheid**. Het ware zaligmakende geloof is een licht in het verstand, een kracht in de wil. In zondag zeven (van de Catechismus) is het kennen en weten evengoed als het vertrouwen een element in het ene ware geloof. Het is een kennend vertrouwen en een vertrouwend kennen. Het tijdgeloof lijkt wel op het zaligmakend geloof, maar is er toch wezenlijk van onderscheiden. Bij het tijdgeloof is er

- geen liefdebetrekking op God (waaruit de droefheid naar God voortkomt)
- geen, als geheel verloren, op Christus leren hopen
- geen strijd, geen worsteling, geen zelfonderzoek
- veel vertoon, maar geen vruchten van ware godsvrucht.

Tijdgeloof is niet bestand tegen verdrukking of vervolging. Dit in tegenstelling met het waar zaligmakend geloof. Dit schiet nederwaarts wortelen. Het voert buiten onszelf in

Christus. Het kent bestrijding, maar ook telkens en weer een er bovenop komen. Het brengt een leven voort dat geheel staat in het teken van God en van de eeuwigheid. Het komt uit in de praktijk.

Het ware geloof geeft ook de vrucht der geloofsverzekerdheid. Zekerheid des geloofs in een rusten op Gods getuigenis, een belofte, als waarheid, al is het ook dat ik de kracht, de vervulling en de blijdschap er niet altijd zo van gevoel. Het ware geloof veert toch, hoe ook bestreden, altijd weer terug.

In de zomer van 1928 werd Wisse benoemd tot hoogleraar aan de Theo-

logische School. Hij moest nu afscheid nemen van Utrecht. Hij mocht weten, dat de Heere hem als onwaardig instrument toch had willen gebruiken tot heil van zielen. In de afscheidsdienst zei hij: Vaarwel gemeente tot wederzien én hier én daarboven. Eens komt het grote afscheid. Wat zal het zijn als al die arbeid tegen u moet getuigen; o, val de Heere heden dan nog te voet.

In zijn Memoires schreef hij: Als ik ooit bevestigd ben in mijn overtuiging, dat een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking het geheim is, zo is het dáár (in Utrecht) geweest.

H. van der Ham.

gekend hebben, zo wij Zijn geboden bewaren.

Die daar zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in dien is de waarheid niet; (1 Johannes 2:3,4).

In Christus

Die kennis wordt ons door Christus en door de Heilige Geest geschonken. Het is de Heere Jezus Zelf die gezegd heeft:

Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren (Mattheüs 11:27).

En Paulus schrijft: Want wie van de mensen weet, hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen, die in hem is? Alzo weet ook niemand, hetgeen Gods is, dan de Geest Gods. Doch wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest, Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn (1 Corinthe 2:11,12).

Consequenties

Het is te waarden dat Van Genderen de nadruk legt op het persoonlijke en praktische, het Geeste-lijke karakter van de kennis van God. Want is dat nu juist niet de zere plek in ons kerkelijk leven? God kennen is vrucht van de Heilige Geest die in de wedergeboorte onze blinde ogen opent. Dat is meer dan orthodoxie. Wat blijft er anders over dan theoretische kennis van God en Christus als de levendmakende werking van die Geest ontbreekt? Die natuurlijke kennis maakt opgeblazen. Theoretische kennis maakt grote christenen. De liefde verbreekt en vernedert. Maakt klein voor God en voor elkander.

Dan gaan we Elihu nazeggen: God is groot en wij begrijpen het niet. Dan leren we elkander uitnemender achten dan ons zelf. De kennis die met liefde gepaard gaat, heeft niet genoeg aan beschouwing van God en goddelijke zaken. Ze geeft lust om de HEERE te vrezen, het allerhoogst en eeuwig goed. Doet de zonde en de wereld haten. Is praktisch ten aanzien van de weduwe, de wees en de vreemdeling die in onze poorten is. Zonder deze kennis, zegt Hosea, wordt een volk uitgeroeid.

De mannen van de Reformatie en de Nadere Reformatie hebben dat goed begrepen!

Ds. L.W. van der Meij.

Apeldoornse Dogmatiek (20)

De kennis van God

Theorie

Buiten de Bijbel om valt er geen zinnig woord over God te zeggen. Vandaar dat Van Genderen zijn dogmatiek begon met een hoofdstuk over de Heilige Schrift. "Aan het denken en spreken over God en Zijn daden, moet het luisteren vooraf gaan naar wat God van Zichzelf zegt. Niet wij stellen vast, hoe en waar God te vinden is, maar Hij" (34).

Nadat dit principe vastgesteld is, volgt een hoofdstuk Over God. Dat is het eeuwige leven, zegt Christus, dat wij Hem kennen. Maar wat is dat voor een kennis? Van Genderen waarschuwt in het begin van het hoofdstuk Over God voor theoretische kennis. Veel mensen in onze tijd geloven nog wel dat er een God bestaat, maar de persoonlijke verbondenheid aan die God ontbreekt. En juist die persoonlijke kennis is wezenlijk voor wat we "geloofskennis" noemen.

God kennen betekent niet hetzelfde als God begrijpen. Elihu, een van de vrienden van Job, horen we zeggen: Zie, God is groot en wij begrijpen het niet. De HEERE gaat ons begrip ver te boven. De kerkvader Augustinus heeft zelfs eens gezegd dat hij het makkelijker vond te zeggen wat God niet is, dan wat Hij wel is.

Praktijk

Dat neemt niet weg dat de kennis van God niet onmogelijk is. God "in Christus" kennen is een sleutelbegrip in de gehele Schrift. Het Hebreeuwse Jada wordt door ons vertaald met kennen. Dat kennen is geen resultaat van (wetenschappelijk) onderzoek en zelf-

standig nadenken. Het is een kennis die gemeenschap betekent, op grond van ontmoeting met God. Ook ten aanzien van mensen betekent dit kennen een diepe levensverbondenheid met de ander. Het is een smaken en zien dat de HEERE goed is. Een kennis die tot geloofsvertrouwen leidt: Welgelukzalig is de man die op Hem vertrouwt. Het is ook een kennen van Zijn wegen om daarin te wandelen. De profeet Jeremia geeft aan dat kennen een heel praktische betekenis: Het is het richten van de rechtszaak van de ellendige en de nooddrufte. Is dat niet Mij te kennen? spreekt de HEERE (Jeremia 22:16).

De HEERE heeft een twist met de inwoners van Israël, als trouw, weldadigheid en kennis van God ontbreekt. Kennen van God gaat gepaard met trouw en weldadigheid. Anders is het geen zuivere kennis. Dan geldt het woord: Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is; dewijl gij de kennis verworpen hebt, heb Ik u ook verworpen (Hosea 4:6). En met name geldt dit dan van het priesterambt.

Hetzelfde geldt voor het Nieuwe Testament. Het Griekse woord Ginooskein heeft de oudtestamentische inhoud van Jada. Het is een kennen door het ontmoeten van God. God kennen gaat gepaard met geloven en liefhebben. "Wij hebben gekend en geloofd de liefde die God tot ons heeft". En: "Wij hebben Hem lief omdat Hij ons eerst heeft liefgehad" (1 Johannes 4:16,19).

Kennen is met God leven. Dat betekent ook: Zijn geboden bewaren. En hieraan kennen wij, dat wij Hem

Voor de jeugd

De Samaritaanse vrouw! (25)

“De vrouw zeide tot Hem: Ik weet dat de Messias komt (Die genaamd wordt Christus); wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen. En Jezus zeide tot haar: Ik ben het die met u spreek”

Joh. 4:25,26

Beste jongelui!

Jezus is dus in gesprek met die Samaritaanse vrouw. Hij heeft tot haar over het bidden gesproken. Dat is een zeer belangrijk werk. Het is geen eenvoudige werk. En toch ook weer wel. Het is echt “kinderlijk” werk. Het moet gelovig gebeuren. En dat is net de zaak waar het zo menigmaal aan ontbreekt. Omdat er geen geloof is, echt geloof, komen de meeste gebeden niet verder dan de zolder van het vertrek waarin men zich bevindt. Doch als men het echt “kinderlijk” mag doen, vol vertrouwen, dan zal de Heere verhooring schenken. We krijgen dan niet altijd datgene waar we om hebben gevraagd, doch wel datgene wat nuttig en nodig voor ons is. En dat weet de Heere veel beter, dan wij dit weten. Daarom zal een “ware bidder” ook altijd zeggen: Uw wil geschiede. Na het onderwijs dat Jezus die vrouw (en ook ons) gegeven heeft over het bidden, is het woord weer aan de vrouw. Zij heeft aandachtig geluisterd. Dat is altijd belangrijk, ook voor ons. Als Jezus spreekt, verdient dit al onze aandacht. Dat het daar nog al eens aan ontbreekt, zal niemand ontkennen. Als dit het geval is, is dat natuurlijk een kwalijke zaak. De vrouw had een horend oor gekregen. Daar had ze zelf nog geen erg in, doch het was wel bij haar “werkelijkheid”. Ook daar moet op worden gelet. Want als we geen horend oor krijgen, dan zijn wij horende doof. We horen dan wel wat er gezegd wordt. Doch het dringt niet tot ons door. Hoe menigmaal is dat al niet het geval geweest? Dat is een vraag die we echt niet naast ons neer moeten leggen. Want we hebben in ons leven al zoveel gehoord. Doch heeft het ons ooit wel eens iets gedaan? Want als het “horen” ons niets doet, dan ligt daarvan de oorzaak bij ons. En dat is zeer verschrikkelijk.

Als we echt horen, dan heeft dat zijn gevolg. Dan komt er een gesprek. Kijk maar naar die Samaritaanse

vrouw. Zij geeft Jezus, Die haar reeds zo veel had gezegd, antwoord.

“De vrouw zeide tot Hem: Ik weet dat de Messias komt (Die genaamd wordt Christus); wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen”. De vrouw wist dus dat de Messias komen zou. Het woord “Messias” is een Hebreeuws woord. In het Grieks luidt datzelfde woord: Christus! De vrouw wist dat uit de boeken van Mozes, Deut. 18:15. Zoek die tekst maar eens op. Dat “weten” van die vrouw is geloven. Geloven is weten. Zeker weten! Het is om te beginnen, niet “alles” weten. Doch het begin is er. Zij geloofde uit het Woord dat de Messias komen zou.

Wij leven zoveel eeuwen later. Wij weten dat Hij gekomen is. Het wordt weer Kerstfeest. Dan wordt Zijn komst in het vlees herdacht. Dat gebeurt elk jaar weer. Het is al zo menigmaal gebeurd. Doch hoe wordt dat Kerstfeest gevierd? Het gaat meestal op in uiterlijkheden. We brengen het dan niet verder dan de wereld. Het gaat dan weer voorbij. En we leven voort, alsof Hij nooit gekomen is. Zijn geboorte heeft ons nog nooit blij gemaakt. Dat is een bewijs dat we in het geheel geen band aan Hem hebben. Als dit het geval is, weet dan dat Hij, die eens gekomen is, ook wederkomen zal om te oordelen de levenden en de doden. Hoe vreselijk zal het dan zijn, als Hij in heerlijkheid verschijnt. Dan zullen alle goddelozen als een stoppel zijn, om met het onuitblusselijke vuur verbrand te worden. Denk daar in deze “donkere dagen” maar eens over na. Want alleen wanneer Zijn eerste komst betekenis voor mij heeft gekregen, behoef ik Zijn tweede komst niet te vrezen. En als dat niet het geval is, dan heb ik alles te vrezen.

Die vrouw wist dus, geloofde, dat Hij komen zou, en dat Hij alle dingen verkondigen zou. De vrouw heeft met deze weinige woorden ontzaggelijk veel gezegd. Veel meer als zij op dat moment zelf nog begrijpen kon. Zij kende geen uitgewerkte dogmatiek, waarin breedvoerig over de “Christus” wordt gesproken. “Alle dingen” worden in de dogmatiek systematisch uiteen gezet. Op de catechisatie gebeurt dat op een heel eenvoudige wijze. Nemen jullie daar

goed notitie van? Want “alle dingen” te zeggen, is praktisch onmogelijk. Want Christus betekent dat Hij als Mens van God met de Heilige Geest is gezalfd, tot onze allerhoogste Profeet en Leraar. Tot onze enige Hogepriester, en tot onze eeuwige Koning.

Als de allerhoogste Profeet en Leraar heeft Hij de verborgen raad en wil Gods, tot des mensen verlossing, ons volkomen geopenbaard. Dat is nogal wat. Want, en dat hoort er ook bij, als er over verlossing gesproken wordt, dan ligt daar onze verlorenheid aan ten grondslag. Wie niet verloren is, behoeft niet verlost te worden. Nu kun je natuurlijk heel rechtzinnig zeggen: Wij liggen allemaal verloren. En dat is volkomen waar.

Doch het te zeggen en het te beleven, daar zit nog al wat verschil tussen. Als men het alleen maar zegt, terwijl de beleving er aan ontbreekt, dan zal men nooit Hem waarderen, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren was. We liggen verloren, en dat vanwege eigen schuld.

Doch dat moet ons ook van hogehand bijgebracht worden, want anders geloven wij er niets van. Als we door de Heilige Geest daaraan worden ontdekt, dan komen we er achter, dat God rechtvaardig zou zijn, indien Hij ons voor eeuwig in onze verlorenheid zou laten liggen. Dan wordt men het met God eens als Hij je voor eeuwig veroordelen zou. En dan te horen, via die allerhoogste Profeet en Leraar, dat het in de verborgen raad van God besloten is, dat dit nu Zijn heilige wil is, dat er mensen verlost zouden worden. En dan mensen, die dat zelf helemaal niet begeren. Want er is van nature niemand die naar God vraagt en niemand die God zoekt. En nu heeft Hij, dat is ook zo’n wonder, zondaren lief, zó lief, dat Hij daarvoor Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Dat Hij Die nu aan de verlorenheid over gegeven heeft, ja aan de duivel, ja tot in de hel toe. Opdat mensen door God zouden kunnen worden behouden. Je komt dan van de ene verwondering in de andere terecht. Want om nu een zondaar te kunnen verlossen, wat Hij als Profeet laat weten, moest Hij ook de Priester zijn. En als Priester is Hij enig in Zijn soort. Want Hij is een eeuwige Priester en het Offer tevens. Hij werd in het oude testament door de offers afgebeeld. In het nieuwe testament hebben alle oud-testamentische offers in Hem hun vervulling

gevonden. Hij heeft met ene offerande een volkomen genoegdoening te- weeggebracht. Zó volkomen, dat er van mijn kant niets meer aan behoeft te worden toegedaan. Zodat een ieder die in de Zoon gelooft, op Zijn kosten het eeuwige leven verkrijgen kan. Men kan dan op Zijn kosten gerust de reis naar de eeuwigheid maken. Is dat niet geweldig? Terwijl ik deze dingen schrijf, besef ik dat alle woorden te kort schieten, om "alle dingen" die Hij leert, te verwoorden. Dit zijn zaken, die de gehele wereld niet begrijpt. Het wordt ook door de Farizeeërs niet begrepen. Want dat zijn mensen die bij zichzelf menen dat zij rechtvaardig zijn. Zij zijn gezond in eigen ogen en hebben de Medicijnmeester niet van node. Zij redden zichzelf wel. Ik hoop niet dat er één van mijn lezers is, die er zo over denkt. Want als je denkt het zonder de Christus te kunnen stellen, bedrieg je jezelf voor de eeuwigheid. Niet alleen het Offer dat Hij als de enige Hogepriester heeft gebracht, is van betekenis, doch ook het gebed dat Hij doet. Hij bidt niet voor de wereld, maar voor degenen die de Vader Hem gegeven heeft. En die worden, dat behoort ook bij Zijn Hogepriesterlijk werk, door Hem gezegend. En wie door Hem gezegend worden, zijn waarlijk gezegend. Doch ik bemerk dat mijn artikel weer de nodige lengte heeft bereikt. Ik moet dus gaan eindigen. Doch voor alle dingen wens ik jullie echt geze- gende kerstdagen toe en een gezegend 1994. Dat kan alleen omdat Hij de vloek heeft gedragen, die wij hebben verdiend. Alleen het geloof in Hem geeft uitzicht op een gezegend nieuw- jaar, ja op het eeuwige leven. Jullie aller vriend

Ds. H.C. v.d. Ent.

Nieuwe uitgave GBS voor slechtzienden

De Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) komt met de uitgave van een complete Bijbel in de Statenvertaling in grote letter, speciaal voor mensen met een minder goed gezichtsvermogen. Bedrijven Sonneheerdt te Ermelo is nauw betrokken bij de productie van deze Bijbel (in zes delen). Het Nieuwe Testament (in twee delen) is een dezer dagen verschenen en vanuit voorraad leverbaar. Het bestuur van de GBS besloot dit

jaar over te gaan tot het uitgeven van de complete Bijbel in de Staten- vertaling in grote letter. Al in een vroeg stadium werd contact gelegd met Bedrijven Sonneheerdt. Zij ver- zorgen veel drukwerk voor visueel gehandicapten en hebben jarenlange ervaring op dit gebied. De opdrachten hiervoor worden verstrekt door de Christelijke Bibliotheek voor Aange- paste Lectuur en Informatie, eveneens te Ermelo. Bedrijven Sonneheerdt is dus heel goed op de hoogte met de behoeften van de slechtzienden.

In gezamenlijk overleg werd gekozen voor een bepaald lettertype en een geschikte opmaakvorm. Vervolgens maakte Sonneheerdt de bijbeltekst op en verzorgde zij het complete druk- werk.

De tekst is in twee kolommen per pagina opgebouwd. Hierdoor kon de breedte van de tekstkolom worden beperkt. Dit is van groot belang voor de gebruikers.

Het formaat van de bijbeldelen is 21 x 30 cm. Het gemiddeld aantal pagina's per deel is 310. In totaal verschijnen zes delen: twee delen voor het Nieuwe Testament en vier delen voor het Oude Testament. Door deze gekozen aantallen worden de afzonderlijke delen niet te dik en te zwaar.

De prijs van het Nieuwe Testament is f 60,-. Het Oude Testament verschijnt medio volgend jaar en zal f 155,- gaan kosten.

Verwacht wordt, dat vooral ouderen met een verminderd gezichtsvermogen hun voordeel kunnen doen met deze Bijbel in de Statenvertaling in grote letter.

Boekbesprekingen

L.J. van Valen, **Gedreven door Zijn liefde**. Het leven van Robert Murray MacCheyne, 380 blz., f 48,50 Uitgeverij den Hertog B.V., Houten. Dit boek bevat een uitgebreide levens- beschrijving van MacCheyne. Hij leefde van 1813-1843. Hij is dus op jonge leeftijd overleden en heeft slechts korte tijd gepredikt. Honderd jaar na zijn sterven werd geschreven dat de ijver voor het Evangelie hem had verteerd.

Het is nu honderdvijftig jaar geleden dat MacCheyne stierf. Hij spreekt nog door zijn geschriften nadat hij gestor- ven is. Zijn leven was in overeenstem- ming met zijn preken. Andrew Bonar, de vriend van MacCheyne, heeft zijn leven beschreven. Er bestaat ook een

proefschrift over het leven van MacCheyne en nog enkele levensbe- schrijvingen. De schrijver deelt in zijn voorwoord mee dat hij tot nu toe onbelichte aspecten uit het werk en leven van MacCheyne weergeeft in zijn boek.

Wie kennis wil nemen van het leven, de geschriften en de betekenis van MacCheyne doet er goed aan dit keu- rig uitgegeven boek, dat veel gege-vens dienaangaande bevat, te lezen. Zo vermeldt dit boek uiteraard ook de grote betekenis van het sterven van zijn broer David op jonge leeftijd. Robert leerde toen dat hij God kwijt was. Hem werd een halt toegeroepen op zijn ijdele weg. Robert zou niet rusten voor hij de Parel van grote waarde had gevonden en Psalm 51 ging spreken in zijn hart (blz. 44-46). Tot slot geven wij de beschrijving van het sterven van MacCheyne weer (blz. 325): "Dr. Gibson zat naast het bed van zijn lieve vriend. Bewusteloos lag hij daar te hijgen vanwege de koorts, die zijn lichaam afbrak.

Het was half tien, toen de stervende plotseling de handen omhoog hief. Het was alsof hij de zegen wilde uit- spreken.

Toen zakte hij weer weg in de kus- sens. Op zijn lippen kwam een flauwe trilling. Zonder een zucht of doodsnik ontsliep hij. De moegestreden pelgrim nam afscheid van het aardse tranendal en ontving een plaats in het vaderhuis daarboven."

Gedichten van Robert Murray MacCheyne, **Liederen Sions**, 52 blz., f 11,50, uitgeverij den Hertog B.V., Houten.

Het bundeltje gedichten is uit het Engels herdicht door Ds. J.C. Meeuse. In het verleden waren de gedichten herdicht in het Nederlands door Ds. J.J.L. ten Kate, maar dienst weergave is erg vrij en staat ver van onze huidi- ge taal af. Daarom een nieuwe her- dichtung. Het is geen letterlijke ver- taling, maar een poging de boodschap die MacCheyne doorgaf in zijn gedichten weer te geven. Ook het bekende gedicht "De Heere onze Gerechtigheid" is herdicht. De oor- spronkelijke Engelse tekst hebben we vergeleken met de gebruikelijke weer- gave en de herdichtung van Meeuse. Onze conclusie is dat Meeuse veel dichter bij het Engels blijft dan de tot nu toe gebruikelijke weergave. Een goede zaak kennis te nemen van dit bundeltje.

J. Hoek, **Geloven de twijfel te boven**. Een reactie op Kuitert, tweede gewijzigde druk, 276 blz., f 39,90, Uitgeverij Kok Voorhoeve, Kampen.

Het boek is geschreven in reactie op het boek van Kuitert getiteld "Het algemeen betwijfeld christelijk geloof". Dr. Hoek is per boek in dialoog getreden met Kuitert. Duidelijk wordt gemaakt waar de frontlijnen liggen met de moderne theologie. Wat we bij Kuitert tegenkomen is helaas de situatie in een deel van kerkelijk Nederland. Kuitert wil een fundamentele herziening van het christelijk geloof bieden. Het boek van Hoek bevat 13 hoofdstukken. Elk hoofdstuk bevat twee delen. In deel A wordt eerst geluisterd naar Kuitert, in deel B wordt de gereformeerde positie weergegeven. Ten opzichte van de eerste druk zijn uitgebreide samenvattingen van het standpunt van Kuitert weggelaten. De tekst is ook hier en daar aangevuld. Het boek is uitgebreid met een slothoofdstuk getiteld "Op de driesprong". Achter vrijwel ieder hoofdstuk staan gespreksvragen. Het boek is geschreven in aansluiting op het boek van Kuitert wat het nadeel met zich meebrengt dat niet alle delen van de christelijke leer die aandacht krijgen die ze verdienen. Valt alles van Kuitert af te keuren? De auteur stelt dat dit boek wel goed weergeeft wat er vandaag aan de dag helaas onder velen leeft. Ook is Kuitert een voorbeeld in communicatie waar orthodoxe protestanten nog wat van kunnen leren (blz. 268). Het hoofdbezwaar van Hoek is dat bij Kuitert het "sola scriptura" in de knel komt. Hoek ziet Kuitert staan in een vrijzinnige traditie. Hij staat op de schouders van de 19e eeuwse vrijzinnigheid. Het zal een ramp zijn als het theologiseren zoals Kuitert het doet bepalend zal worden voor het christendom op de drempel van de 21e eeuw. Het grote afkalvingsproces zal zich dan zienderogen voortzetten. Wie grondig kennis wil nemen van het standpunt van Kuitert en de gereformeerde weerlegging ervan kan met dit boek zijn winst doen.

Drs. P. Cammeraat, **Leren en leven**, Handboek voor bijbelonderwijs, deel 1 en 2, resp. 782 blz. en 727 blz., elk deel kost f 119,-, Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen.

Het is de bedoeling dat dit handboek uit vier delen gaat bestaan. De eerste twee delen zijn uitgekomen. Zij

beslaan het gehele Oude Testament. Zo worden bijvoorbeeld ook de verschillende offers behandeld. Dit handboek is allereerst geschreven voor het geven van onderwijs uit de Bijbel op de Pabo en de basisschool. Ook is het geschikt voor zondagsschool en vereniging. Onzes inziens voorziet dit handboek in een duidelijke behoefte. Wat tot nu toe werd gebruikt is of verouderd of doortrokken van moderne theologische inzichten. Het eigene van het nieuwe handboek is dat veel verwezen wordt naar de belijdenisschriften. Het handboek gebruikt de Statenvertaling. Als er theologische onderwerpen behandeld worden waar-

over de meningen uiteengaan, dan wordt getracht een formulering te geven die op Calvijn teruggaat. Elk bijbelgedeelte wordt behandeld naar een bepaald schema dat al meer dan twintig jaren wordt gebruikt. Als het niet mogelijk is een vertelling te houden over een bepaald bijbelgedeelte wordt in plaats van een vertelschets een overzicht gegeven. Het handboek geeft op overzichtelijke wijze veel informatie. We zijn de auteur, die sinds 1973 docent godsdienst aan de Christelijke Hogeschool "De Driestar" is, daarvoor dankbaar.

Saldenus

Kies voor een verantwoorde opleiding in eigen kring

Het Saldenuscollege is de enige reformatische school voor Middelbaar Beroepsonderwijs met drie sectoren:

- Dienstverlening en Gezondheidszorg Onderwijs
- Economie
- Techniek

Elke sector kent een aantal opleidingen van verschillende studieduur.

Eenjarige opleiding:

- Oriënteren en Schakelen

Tweejarige opleidingen:

- Korte opleiding Verzorging (K-VZ)
- Korte opleiding Bedrijfsadministratie/Secretariaat
- Korte opleiding Metaal
- Korte opleiding Elektrotechniek/Elektronica

Driejarige opleidingen:

- Verzorgen (VZ)
- Activiteitenbegeleiding (AB)
- Sociaal Pedagogisch Werk (SPW)
- Bedrijfsadministratie (BA)
- Commerciële Dienstverlening (CD)
- Secretariaat (SE)

Vierjarige opleidingen:

- Werktuigbouwkunde
- Bouwkunde
- Elektrotechniek

Wilt u persoonlijke informatie, bezoek dan de open dag/avond op D.V. 3 februari 1994 van 14.00-17.00 en 19.00-21.00 uur. De open dag/avond is uitsluitend bestemd voor potentiële nieuwe leerlingen en hun ouders.

Adres:

Utrechtseweg 230 - 3818 ET Amersfoort
Tel. 033-68 08 08

Het college gaat uit van de Vereniging voor Voortgezet Onderwijs op Reformatische Grondslag te Amersfoort.

COLLEGE VOOR
MIDDELBAAAR
BEROEPSONDERWIJS
OP
REFORMATORISCHE
GRONDSLAG
AMERSFOORT

B. van Schaik, **Hoe G'oudtijds hen met heil bezocht**, 193 blz., Uitgeverij RDU b.v., Boskoop, f 27,50 (te voldoen na ontvangst op Postbank no. 1269719 t.n.v. penningmeester Chr. Geref. Kerk Culemborg).

Het boek is geschreven omdat de gemeente te Culemborg op 4 december 1992 125 jaar bestond. Het wel en wee van de gemeente in dat tijdperk wordt ons beschreven. Meermalen wordt vermeld dat kerkeraadsnotulen ontbreken. Ook is er sprake geweest van slechts eenmaal per zondag dienst houden. Tot nu toe onbekende historische feiten konden vastgelegd worden. Het gemeentelijke leven is door diepe dalen gegaan, maar tot nu toe mag zij voortbestaan. Dat is niet aan mensen toe te schrijven, maar alleen aan de Heere, Die Zijn trouw heeft willen betonen. Illustraties en archiefstukken hebben een plaats gekregen. Een waardevol boek voor de leden van de gemeente alsook voor hen die de gemeente kennen door er bijvoorbeeld vroeger lid van te zijn geweest.

f 27,50, Uitgeverij den Hertog b.v., Houten.

In dit keurig uitgevoerde boek vinden wij een levensbeschrijving van wijlen Ds. P. Honkoop. Hij heeft diverse gereformeerde gemeenten mogen dienen: Den Haag, Rijssen en Yerseke. In zijn jonge jaren was hij werkzaam in de varkenshandel. Zijn bekering wordt beschreven. Zijn vroegere werk beïnvloedde zijn taalgebruik op de kansel. Ds. J. Fraanje noemde hem een ruwe knol. Ds. G.H. Kersten zei dat hij net een koopman op de markt

was. Op blz. 192 lezen we dat Ds. Honkoop een bepaald godsdienstig klimaat bespeurde ook binnen de Gereformeerde Gemeenten, dat hem verontrustte. Het boek dat veel illustraties bevat is zeker lezenswaard voor hen die Ds. Honkoop nog gekend en gehoord hebben.

Voor AL uw:
boeken - bijbels - CD's
kantoorartikelen

Uw adres:

wij zijn er voor u

BOEKHUIS het KOMPAS
SCHERPENZEEL
Dorpsstraat 164, 03497-4355

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

A.F. van Toor en F. van Toor, **Weid Mijn schapen**, Uit het leven van Ds. P. Honkoop (1891-1963), 196 blz.,

1968 *Eben-Haëzer* 1993

Op D.V. 18 december 1993
hopen wij

JACOB ABRAHAMSE

en

JACOBA

ABRAHAMSE-DEKKER

dankbaar te herdenken dat wij door Gods goedheid 25 jaar geleden door de band des huwelijks aan elkaar verbonden zijn.

U bent van harte welkom op onze receptie, die wij D.V. op dinsdag 28 december 1993, vanaf 19.30 uur in het Hervormd Centrum, Talmastraat 9 in Hardinxveld-Giessendam hopen te houden met onze familie, vrienden en bekenden.

Tevens wensen wij u een gezegend 1994 toe.

Jac. Abrahamse
ms "Leendert-A"
p/a Rivierdijk 705, 3361 BT Sliedrecht

REFORMATORISCH MAATSCHAPPELIJKE UNIE

OM IN MOEILIJKE WERKSITUATIES BIJ TE SPRINGEN

De nood voor reformatorische werkers groeit met de dag. Voordat je persoonlijk in een moeilijke werksituatie geraakt moet je lid zijn van de RMU om samen te zoeken naar een oplossing. Lid worden van de RMU doe je, voordat je in de knoei zit.

**reformatisch
maatschappelijke unie**

Dat de RMU er voor noodsituaties is, spreekt mij aan.

☐ Ik wil lid worden en ik stem in met de grondslag en het doel van de Unie. ☐ Ik wil een informatiepakket ontvangen.

Naam: _____

Adres: _____

Wpl. _____

Postcode: _____ Tel. _____

Handtekening _____

De RMU bevordert, vanuit de Heilige Schrift en de Belijdenisgeschriften, bezinning op ieders maatschappelijke functie, goede samenwerking overeenkomstig Gods Woord en behartigt de sociale en economische belangen van haar leden.

Bon opsturen in een envelop zonder postzegel naar RMU Antwoordnummer 1139 3900 VB Veenendaal.

U kunt ook bellen! (tijdens kantooruren)

08385-43030

RMU-001/K.S.